

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งไปช่วยราชการ
ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙

สำนักงาน ก.อบต. ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๙.๒/๒๗๙ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลได้รับข้อหาหรือจากจังหวัดมหาสารคามกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคามที่ถูกสั่งให้ไปช่วยราชการที่ศาลากลางจังหวัดมหาสารคามตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙ เรื่อง ประกาศรายชื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ระหว่างการถูกตรวจสอบเพิ่มเติม ครั้งที่ ๘ และการปรับปรุงการบริหารงานบุคคลในบางหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ โดยปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓ ราย ซึ่งเป็นผู้แทนพนักงานส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคามตามคำสั่งดังกล่าวจะสามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการผู้แทนพนักงานส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม ในระยะเวลาที่เหลืออยู่จนถึงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ได้หรือไม่ และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓๗ ราย ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว จะสามารถถูกเสนอชื่อให้เข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้แทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นผู้มีสิทธิลงคะแนนคัดเลือกผู้แทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม กรณีครบวาระการดำรงตำแหน่ง ได้หรือไม่ โดยคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ มีความเห็นเป็นสองแนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง เห็นว่า โดยที่ข้อ ๔ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙ ได้กำหนดให้ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้ไปช่วยราชการที่ศาลากลางจังหวัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่หรือสถานที่ราชการอื่นในจังหวัดนั้น ๆ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด แต่ต้องมีใช้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่เดิม โดยไม่ต้องมีคำร้องขอ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจมอบหมายให้ผู้นั้นปฏิบัติงานตามที่เหมาะสม และมีให้บุคคลดังกล่าวได้รับเงินประจำตำแหน่ง ดังนั้น การที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๓๗ ราย ถูกสั่งให้ไปช่วยราชการที่ศาลากลางจังหวัดมหาสารคามตามคำสั่งดังกล่าว แต่ยังมีได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งและยังคงมีสถานะเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการผู้แทนพนักงานส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคามในวาระที่เหลืออยู่ และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคามครบวาระ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ถูกสั่งให้ไปช่วยราชการดังกล่าว ก็มีสิทธิถูกเสนอชื่อให้เข้ารับการคัดเลือกและเป็นผู้มีสิทธิลงคะแนนคัดเลือกผู้แทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคามได้

แนวทางที่สอง เห็นว่า การที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙ฯ สั่งให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไปช่วยราชการที่ศาลากลางจังหวัดหรือสถานที่ราชการอื่นในจังหวัดนั้นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด ซึ่งต้องมีใช้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่เดิม โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้บังคับบัญชา มีอำนาจมอบหมายให้ผู้นั้นปฏิบัติงานตามความเหมาะสมนั้น ย่อมมีวัตถุประสงค์ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไปช่วยราชการที่อื่นและหยุดปฏิบัติราชการ หรือดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ตามแนวความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๔-๑๐๒๕/๒๕๕๙ ที่สรุปได้ว่า เมื่อการดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ที่มีขึ้นจากการเป็นนายกเทศมนตรี นั้น เป็นการปฏิบัติราชการให้แก่เทศบาลที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ เมื่อข้อ ๓ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๕๘ฯ มีผลให้นายกเทศมนตรี ต้องหยุดปฏิบัติราชการในอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีผลให้ไม่สามารถอาศัยอำนาจหน้าที่ในฐานะนายกเทศมนตรีเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่แทนเทศบาลในตำแหน่งใน ส.ท.ท. ได้อีก ดังนั้น การที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการในฐานะผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด ก็เพราะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จึงได้มีโอกาสได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด เมื่อปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลถูกส่งไปช่วยราชการในส่วนราชการอื่น โดยไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นก็ต้องระงับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนั้นด้วย

สำนักงาน ก.อบต. พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙ฯ ใช้ข้อความในการสั่งให้กลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่มหยุดปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน กล่าวคือ กรณีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้ไปช่วยราชการที่ศาลากลางจังหวัด หรือสถานที่ราชการอื่นในจังหวัดนั้น ๆ แต่กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลใช้คำว่าระงับการปฏิบัติราชการหรือหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคามและมีให้เกิดความเสียหายในภายหลัง จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กรณีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไปช่วยราชการที่ศาลากลางจังหวัดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙ฯ จะยังคงมีหน้าที่ทุกอย่างเหมือนขณะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิม หรือต้องถูกระงับการปฏิบัติหน้าที่ของตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๔-๑๐๒๕/๒๕๕๙ กรณีนายกเทศมนตรีถูกสั่งระงับการปฏิบัติราชการหรือหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงาน ก.อบต. โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า การที่ข้อ ๔^๑ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙ เรื่อง ประกาศ รายชื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ระหว่างการถูกตรวจสอบเพิ่มเติม ครั้งที่ ๘ และการปรับปรุง การบริหารงานบุคคลในบางหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ กำหนดให้ผู้มีรายชื่อ ในกลุ่มที่ ๔ ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปช่วยราชการที่ศาลากลางจังหวัด ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่หรือสถานที่ราชการอื่นในจังหวัดนั้น ๆ ตามที่ผู้ว่าราชการ จังหวัดกำหนด แต่ต้องมีชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่เดิม และให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจมอบหมายให้ผู้นั้นปฏิบัติงาน ตามความเหมาะสม และมีให้บุคคลดังกล่าวได้รับเงินประจำตำแหน่ง ย่อมมีผลให้ข้าราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นั้นต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เดิมของตน และไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับ มอบหมายแทน และแม้ว่าคำสั่งดังกล่าวจะมีได้มีผลให้ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นั้น ต้องพ้นจากตำแหน่งเดิมของตนก็ตาม แต่เมื่อต้องหยุดการปฏิบัติราชการหรือหน้าที่เดิมของตนแล้ว จึงย่อมไม่อาจอาศัยอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่เพื่อไปดำเนินการใด ๆ ได้ ทั้งนี้ ตามแนว ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๔-๑๐๒๕/๒๕๕๙^๒

สำหรับกรณีที่หาหรือว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งถูกสั่งให้ไปช่วยราชการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙^๓ จะสามารถ เข้ารับการคัดเลือกและเป็นผู้มีสิทธิลงคะแนนเพื่อคัดเลือกผู้แทนพนักงานส่วนตำบลในคณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม ตามมาตรา ๒๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร

ข้อ ๔ ให้ผู้มีรายชื่อในกลุ่มที่ ๔ ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้ ไปช่วยราชการที่ศาลากลางจังหวัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่หรือสถานที่ราชการอื่นในจังหวัดนั้น ๆ ตามที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด แต่ต้องมีชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่เดิม โดยไม่ต้องมีคำร้องขอ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจมอบหมายให้ผู้นั้นปฏิบัติงาน ตามความเหมาะสม

ในกรณีนี้ มิให้บุคคลดังกล่าวได้รับเงินประจำตำแหน่งและสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป ราชการชั่วคราว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ อันเนื่องจากการไปช่วยราชการตามคำสั่งนี้

^๒บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การระงับการปฏิบัติราชการชั่วคราวของนายกเทศมนตรี ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๕๘^๓ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๔/๒๒๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๓มาตรา ๒๕ องค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตจังหวัดหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ร่วมกันคณะหนึ่ง ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งที่อยู่ในเขตจังหวัดนั้น ประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนเก้าคน ดังนี้

(ก) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนั้นคัดเลือกกันเองจำนวนสามคน

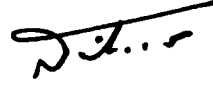
(ข) ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนั้นคัดเลือกกันเองจำนวนสามคน

(ค) ผู้แทนพนักงานส่วนตำบลซึ่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนั้นคัดเลือกกันเอง จำนวนสามคน

ฯลฯ

ฯลฯ

งานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งถูกสั่งให้ไปช่วยราชการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๙/๒๕๕๙ จะต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและต้องไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายแทน ดังนั้น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวจึงไม่อาจอาศัยอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกหรือลงคะแนนเพื่อคัดเลือกผู้แทนพนักงานส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้

(นายดิสทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๖๐